

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. II. Actio & Passio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

§. II.

Actio & Passio.

QUÆR. 1. an actio & passio distinguantur? Resp. non distingui realiter, sed tantum formaliter; quia eadem forma, quæ denominat causam agentem, potest etiam denominare effectum passum seu productum; sicut eadem visio denominat oculum videntem, & murum visum; sed respectu agentis forma hæc vocatur actio, respectu effectus passio. Conf. ex Arist. qui ait, differre inter se actionem & passionem, sicut viam Thebis Athenas, & viam Athenis Thebas.

QUÆR. 2. in quo subjecto recipiatur actio? Resp. actiones immanentes, quales sunt actus vitales, qui intrinsecè uniuntur animæ, recipi in ipso agente; actiones verò transeuntes, per quas producitur terminus agenti non intrinsecus, recipi in passio, quod clarè patet in actione, qua Deus aliquid producit; hæc enim non potest in Deo recipi, & tamen Deum denominat agentem.

QUÆR. 3. an possibilis sit duplex actio totalis? Imprimis causa totalis alia dicitur totalis totalitate causæ, seu in actu 1. alia totalis totalitate effectus & influxus, seu in actu 2. Quod dari possint respectu ejusdem effectus duæ causæ totales in actu primo, est extra dubium; possunt enim duo equi currum trahere simul, quem quilibet trahere posset seorsim: sed dubitatur, an possint ita simul currum trahere, ut quilibet ponat totum influxum necessarium, ita ut effectus producat per duplicem actionem totalem, vel saltem totalem unam, partialem alteram? Resp. communiter, id fieri non posse naturaliter, quia nulla illius ostenditur exigentia à priori, nec probatur à posteriori; quia potius accidit, ut causæ totales conjunctæ suum attemperent concursum, ut patet in exemplo equorum superius allato.

An autem hoc possibile sit supernaturaliter, affirmant aliqui, negant alii. Ratio negantium est, quia alterutra actio esset essentialiter superflua, cum effectus existentiam suam sufficienter haberet ab earum una; Deus autem nihil potest facere superfluum essentialiter. Qui affirmant, dicunt superesse finem, quem prudenter intendere possit DEUS, ut nempe effectus existentiam suam habeat dependenter ab utraque causa. Sic Hurtadus arbitratur verosimile, quod unio inter corpus & animam Christi processerit à Spiritu S. simul & B. Virgine, tanquam à causis adæquatis in actu secundo.

§. III.

An causa possit agere, quando non est, & ubi non est?

AD 1. dico, non posse, ut enim ait Arist. 4. metaph. 4. *quæ non sunt, quomodo loquentur, aut ambulabunt?* Et ratio est clara, quia secundum axioma lumine naturæ notum, operari supponit esse; ergo quod non est, non potest physice agere, etiamsi prius fuerit, ut volebant aliqui: hinc nemo sibi timet à cane mortuo.

Ad 2. dico, etiam causam non posse agere, ubi non est, seu in distans; ut enim agat in passum, debet eidem esse applicata vel immediatione suppositi per contiguitatem, vel immediatione virtutis, quæ ab agente ad passum usque extendi-